

Banking Alert

18 septembrie 2017

În acest număr:

Angajații băncilor sunt, indiferent de rang, funcționari publici: Implicațiile practice ale deciziei Instanței Supreme

Angajații societăților bancare cu capital integral privat, autorizate și aflate sub supravegherea Băncii Naționale a României (BNR), sunt funcționari publici în sensul legii penale, a hotărât Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) pe 11 iulie 2017. Vom analiza:

- argumentele care au stat la baza deciziei ÎCCJ
- practica anterioară
- implicațiile acestei decizii, de exemplu: când și în ce condiții funcționarii bancari pot răspunde pentru omisiunea sesizării organelor de urmărire penală sau dacă pot intra în sfera infracțiunii de conflict de interese

Angajații băncilor sunt, indiferent de rang, funcționari publici: Implicațiile practice ale deciziei ÎCCJ

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ) publicată pe 11 iulie 2017, conform căreia angajații societăților bancare cu capital integral privat, autorizate și aflate sub supravegherea Băncii Naționale a României (BNR), sunt funcționari publici în sensul legii penale, are rolul de a unifica practica judiciară.

Totodată, este relevantă pentru încadrarea juridică a faptelor și, implicit, pentru limitele de pedeapsă aplicabile. Astfel, încălcarea legii penale de către funcționarii bancari va atrage sancțiuni mai dure, fiind pasibili să intre sub incidența reglementărilor privind infracțiunile de serviciu și de corupție, dar și a altor infracțiuni al căror subiect activ este funcționarul public.

Anterior emiterii acestei decizii a ÎCCJ, în practică existau dificultăți privind calificarea funcționarului bancar ca funcționar public sau funcționar asimilat funcționarului public conform prevederilor Codului Penal, atunci când acesta săvârșea infracțiuni în legătură cu serviciul sau infracțiuni de corupție.

Argumentele care stau la baza deciziei ÎCCJ

Sesizată de Curtea de Apel București, Instanța Supremă a stabilit prin dezlegare faptul că în sensul legii penale, conform dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, funcționarul bancar este funcționar public.

Acest articol din Codul penal prevede că este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care îndeplinește cumulativ două condiții: (i) exercită un serviciu de interes public și (ii) a fost investită de autoritățile publice sau este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Pentru a stabili dacă este îndeplinită prima cerință, trebuie analizată definiția dată serviciului public în dreptul administrativ, corelată cu noțiunea de „serviciu public” în sens larg care „desemnează fie o formă de activitate prestată în folosul interesului public, fie o subdiviziune a unei instituții din administrația internă împărțită pe secții, servicii etc. Din categoria serviciilor de interes public fac parte acele entități care, prin activitatea pe care o desfășoară, sunt chemate să satisfacă anumite interese generale ale membrilor societății”.

Noțiunea de „funcție publică” a fost corelată cu cea de „interes public” de ÎCCJ prin decizia nr. 26 din 2014. Astfel, sintetizând doctrina de drept bancar, dar și prevederile unor acte normative anterioare, instanța supremă conchide că „banca (instituția de credit) cu capital integral privat reprezintă o persoană juridică abilitată să exercite un serviciu de interes public”.

Cea de-a doua condiție din articolul menționat mai sus este considerată îndeplinită alternativ dacă investirea pentru îndeplinirea serviciului s-a făcut de către o autoritate publică sau dacă activitatea persoanei este supusă controlului ori supravegherii unei autorități publice, indiferent de modalitatea de investire.

ÎCCJ arată că funcționarul bancar, angajat al unei bănci (instituție de credit) cu capital integral privat, nu îndeplinește condiția de a fi investit de autoritățile publice pentru exercitarea unui serviciu de interes public și nu exercită atribuție de autoritate publică, pe baza delegării printr-un act al autorității statale.

Totuși, reține că băncile pot funcționa doar pe baza autorizației emise de BNR și se supun regulamentelor și ordinilor emise de aceasta. Mai mult, BNR le controlează și le supraveghează activitatea, iar în cazul în care se constată nereguli, în funcție de gravitatea acestora, pot fi aplicate sancțiuni care pot ajunge până la retragerea autorizației.

Totodată, BNR este o autoritate publică care exercită controlul sau supravegherea cu privire la îndeplinirea unui serviciu de interes public, așa cum prevede articolul citat din Codul penal.

Pe baza acestor argumente, ÎCCJ a concluzionat că „în sensul legii penale, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.”.

Tot funcționari publici vor fi considerați și funcționarii bancari prevăzuți în art. 108 alin. (1) OUG nr. 99/2006, respectiv membrii consiliului de administrație și directorii, dar și persoanele desemnate să asigure conducerea sucursalelor în cadrul unei bănci cu capital integral privat.

Consecințele practice ale deciziei ÎCCJ

Implicațiile practice ale hotărârii ÎCCJ sunt semnificative, având în vedere că funcționarii bancari de rang inferior nu mai sunt astfel subscrisi prevederilor art. 308 Cod penal, care prevede faptul că dispozițiile privind infracțiuni precum luarea de mită, darea de mită, traficul și cumpărarea de influență, delapidarea, abuzul și neglijența în serviciu, dar și alte infracțiuni care pot fi comise de un funcționar public se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.

Așadar, în cazul infracțiunilor menționate mai sus comise de către această categorie de funcționari bancari, limitele de pedeapsă nu vor mai fi reduce.

O altă consecință cu un potențial impact crescut în practică este reprezentată de riscul comiterii infracțiunilor de omisiune a sesizării sau a conflictului de interese.

Odată cu emiterea acestei decizii de către ÎCCJ, funcționarii bancari au obligația să sesizeze de îndată organele de urmărire penală dacă au cunoștință despre săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinesc sarcinile.

Neîndeplinirea acestei obligații poate atrage răspunderea penală a funcționarului bancar. În acest context, obligațiile funcționarilor bancari sunt mai ample decât simpla procedură de *wistleblowing* reglementată la nivel intern. Sesizarea privind fapte penale nu se face intern, ci către organele de cercetare penală, respectându-se condițiile de fond și de formă ale sesizării, prevăzute de Codul de procedură penală.

De asemenea, impactul este semnificativ pentru funcționarii bancari de rang inferior în cazul conflictului de interese. Dacă până acum, la nivel jurisprudențial, doar funcționarii bancari din top management puteau fi considerați funcționari publici, pentru restul funcționarilor bancari fiind incidente efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 603/2015 care a constatat neconstituționalitatea sancționării penale a conflictului de interese în mediul privat, situația se schimbă ca urmare a deciziei Înaltei Curți. În consecință, toți funcționarii bancari, fiind considerați funcționari publici, pot intra în sfera infracțiunii de conflict de interese.

Pentru mai multe detalii vă rugăm nu ezitați să ne contactați.

Andrei Burz-Pinzaru
Partner Reff & Associates
+40 21 207 52 05
aburzpinzaru@reff-associates.ro

Cătălina Stroe
Managing Associate Reff & Associates
+40 21 222 16 61
cstroe@reff-associates.ro

Deloitte.

Numele Deloitte se referă la organizația Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), o companie cu răspundere limitată din Marea Britanie, rețeaua globală de firme membre și persoanele juridice afiliate acestora. DTTL și firmele sale membre sunt entități juridice separate și independente. DTTL (numit în continuare și "Deloitte Global") nu furnizează servicii către clienți. Pentru a afla mai multe despre rețeaua globală a firmelor membre, vă rugăm să accesați www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizează clienților din sectorul public și privat din industrii variate servicii de audit, consultanță, servicii juridice, consultanță financiară și de managementul riscului, servicii de taxe și alte servicii adiacente. Patru din cinci companii prezente în Fortune Global 500® sunt clienți Deloitte, prin intermediul rețelei sale globale de firme membre care activează în peste 150 de țări și teritorii, oferind resurse internaționale, perspective locale și servicii de cea mai înaltă calitate pentru a rezolva probleme de business complexe. Pentru a afla mai multe despre modalitatea în care cei 244.000 de profesioniști Deloitte creează un impact vizibil în societate, vă invităm să ne urmăriți pe [Facebook](#) sau [LinkedIn](#).

Reff și Asociații SCA este societate de avocați membră a Baroului București, independentă în conformitate cu reglementările aplicabile profesiei de avocat, și reprezintă rețeaua de societăți de avocați Deloitte Legal în România. Deloitte Legal înseamnă practicile juridice ale membrilor Deloitte Touche Tohmatsu Limited și afiliații acestora care oferă servicii de asistență juridică. Pentru o descriere a serviciilor de asistență juridică oferite de entitățile membre ale Deloitte Legal, vă rugăm accesați: <http://www.deloitte.com/deloittelegal>.

Acest Alert este furnizat cu titlu orientativ și nu trebuie considerat drept serviciu de consultanță. Este bine să solicitați consultanță fiscală/juridică de specialitate înainte de a întreprinde acțiuni bazate pe cuprinsul acestui document.

Această publicație conține doar informații generale și Deloitte Touche Tohmatsu Limited și firmele membre sau afiliate (numite împreună Deloitte Network) nu oferă consultanță sau servicii profesionale prin intermediul acestei publicații. Înainte de a lua orice decizie sau de a acționa într-un mod care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea, trebuie să discutați cu un consultant profesionist. Nicio entitate a Deloitte Network nu va fi răspunzătoare pentru pierderile de orice natură suferite de către persoanele care se bazează pe aceasta publicație.

© 2017. Pentru mai multe detalii, contactați Deloitte România